

Brussel, dinsdag 15 juni 2010

Persbericht

10 jaar later ...

... het DARK NUMBER van het gendergerelateerd geweld ... en aanbevelingen

Een grootschalige studie ...

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen publiceert de studie « Ervaringen van vrouwen en mannen met psychologisch, fysiek en seksueel geweld ». In België werden reeds twee prevalentiestudies over geweld tegen vrouwen (en mannen) uitgevoerd, in 1988 en 1998. Sindsdien verschenen er geen nieuwe cijfers meer ... Daarom heeft het Instituut tien jaar later een nieuwe grootschalige studie laten uitvoeren over gendergerelateerd geweld, waarvan de resultaten nu beschikbaar zijn.

... om de oorzaak van gendergerelateerd geweld te begrijpen

De doelstelling is om een beter inzicht te krijgen in het voorkomen, de vormen, de ernst en de context van psychologisch, fysiek en seksueel geweld dat vrouwen en mannen kunnen ervaren, en in de risico- en beschermingsfactoren. Tevens willen we de doeltreffendheid van het beleid met betrekking tot geweld evalueren.

In totaal werden 2.000 personen tussen 18 en 75 bevraagd in de enquête ...

Uit de **cijfers** van de studie blijkt de ernst van het fenomeen:

Geweld ervaren in de loop van het leven:

- Bevraagd over het geweld dat werd ervaren vanaf de leeftijd van 18 jaar, zegt **41,5%** van de respondenten dat zij slachtoffer waren van verbaal geweld, **22%** van intimidaties, en **15%** van fysieke agressie.
- Vooral vrouwen zijn slachtoffer van seksueel geweld (**5,6%** van de vrouwen tegenover **0,8%** van de mannen).
- Slachtoffers van geweld ervaren hiervan ernstige gevolgen. Hun gezondheid is minder goed dan die van de andere respondenten; ze kampen met name met slaapproblemen, angst en stress, of nemen hun toevlucht tot medicatie of drugs. Zelfmoordpogingen komen dubbel zo vaak voor bij slachtoffers dan bij niet-slachtoffers.

Partnergeweld:

- **12,5%** van de respondenten verklaart dat zij gedurende de laatste 12 maanden minstens één maal het slachtoffer werden van een gewelddadige handeling door hun (ex-) partner (**14,9%** van de vrouwen en **10,5%** van de mannen).
- Binnen partnerrelaties blijkt vooral psychologisch of verbaal geweld veelvoorkomend te zijn: **11%** van de respondenten verklaart daarvan slachtoffer te zijn. **1,3%** ervaart fysiek geweld in de partnerrelatie. Vrouwen worden vaker dan mannen slachtoffer van ernstig en zeer ernstig partnergeweld.

- Partnergeweld heeft belangrijke gevolgen voor de gezondheid van het slachtoffer. **15,7%** van de vrouwelijke slachtoffers zegt fysiek leed te hebben geleden (tegenover slechts **1,1%** van de mannelijke slachtoffers); ook de psychologische gevolgen zijn zwaar, vooral voor vrouwen.
- Ongeveer de helft van de slachtoffers van partnergeweld spreekt met derden over de feiten: **64,8%** van de vrouwelijke slachtoffers, tegenover **39,2%** van de mannelijke slachtoffers nemen anderen in vertrouwen. Slechts **3,3%** van de slachtoffers doet aangifte bij de politie.

Geweld binnen de familiale sfeer:

- **13%** van de respondenten is de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van verbaal geweld binnen de familiale sfeer (d.i. gepleegd door ouders, broers of zussen, enz.); **1,3%** van psychologisch geweld.

Geweld in de openbare ruimte:

- Mannen en vrouwen zijn in vergelijkbare mate slachtoffer van verbaal geweld in de openbare ruimte (**12,9%**); mannen zijn dubbel zo vaak als vrouwen slachtoffer van fysieke agressie op straat (**2,5%** tegenover **1,2%**).

Seksueel geweld ervaren voor de leeftijd van 18 jaar:

- **8,9%** van de vrouwen en **3,2%** van de mannen is vóór de leeftijd van 18 jaar slachtoffer geworden van seksuele aanrakingen of seksueel misbruik. In het merendeel van de gevallen van seksueel geweld ervaren op minderjarige leeftijd, en voornamelijk bij de vrouwelijke slachtoffers, was de dader een familielid. Het gaat slechts zelden om een partner of vriendje/vriendinnetje.
- Slechts **60%** van de mannelijke slachtoffers, en **77%** van de vrouwelijke slachtoffers, heeft hierover met iemand gesproken.
- De gevolgen van seksueel geweld op minderjarige leeftijd zijn schrijnend: depressie, slaapproblemen en zelfmoordpogingen komen niet zelden voor.

De studie bevat een aantal **aanbevelingen**, die we hier gedeeltelijk aanhalen:

- Psychologisch geweld komt vaak (te) laat aan het licht. Er dienen instrumenten te worden ontwikkeld om psychologisch geweld in een vroeg stadium te kunnen opsporen, en om hierover te sensibiliseren.
- Een vroegtijdige diagnose van elke vorm van geweld zou slachtoffers veel leed kunnen besparen. Sensibiliseringscampagnes bij, bijvoorbeeld, huisartsen, paramedisch personeel en advocaten, zouden ervoor moeten zorgen dat zij de signalen herkennen.
- Bepaalde categorieën van slachtoffers vinden minder gemakkelijk de weg naar de hulpverlening, bv. vrouwelijke vluchtelingen, of vrouwen die in armoede leven. Er dienen instrumenten te worden ontwikkeld om hen de nodige bescherming te bieden.
- Mannelijke slachtoffers doen weinig beroep op hulpverlening, en zijn, indien ze wel hulp zoeken, minder tevreden hierover. Professionele hulpverleners dienen dus te worden gesensibiliseerd over de mechanismen van partnergeweld.
- Kinderen lijken soms als “instrument” te worden ingezet in de (echt)scheidingsstrijd van hun ouders. Wanneer er sprake is van geweld tussen de ex-partners, dient te worden geëvalueerd of co-ouderschap de beste optie is voor het kind.

De studie werd gerealiseerd door het Centre d’Etude de l’Opinion van de Universiteit van Luik, in samenwerking met het departement Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie van de Universiteit Gent en met de sociologe Anne-Marie Offermans.

De volledige studie is beschikbaar op de website van het Instituut en kan ook worden besteld in gedrukte versie.

Het Instituut is verantwoordelijk voor de coördinatie van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van partnergeweld (NAP). In samenwerking met de gerechtelijke, politie- en gezondheidsdiensten en de

slachtoffer- en daderhulpsectoren werkt het maatregelen uit en bepaalt het de geschikte middelen voor een betere bestrijding van partnergeweld.